

استاپارکین® (لوودوپا- کربی دوپا- انتاکاپون)

گروه درمانی: درمان علائم ناشی از پارکینسون

پارکینسون بیماری حرکتی است که در آن فرد دچار مشکلات و اختلالات حرکتی متنوعی می‌گردد. تصور می‌شود این بیماری به علت کاهش میزان یک ماده طبیعی به نام دوپامین در سیستم عصبی مرکزی (CNS) و مغز، ایجاد می‌گردد.

لوودوپا ماده پیش ساز دوپامین بوده و توان عبور از سد خونی- مغزی (Blood Brain Barrier) را دارد و پس از عبور از این سد در CNS در اثر آنزیم دوپادکربوکسیلاز به دوپامین تبدیل می‌گردد.

منتهی در صورتی که قبل از عبور از سد B.B.B و در محیط پلاسما تحت تأثیر این آنزیم قرار بگیرد و به دوپامین تبدیل شود، توان عبور از سد B.B.B را نداشته و اثر درمانی نخواهد داشت و قبل از رسیدن به مغز تحت تأثیر آنزیم‌ها دوپامین دکربوکسیلاز به دوپامین غیر قابل انتقال به مغز در پلاسما و همچنین تحت تأثیر آنزیم متیل ترانسفراز به متابولیت غیر فعال تبدیل می‌گردد.

شرکت داروسازی فدا (فن آوری های نوین دارویی آتیه) با ارائه فرآورده استاپارکین® به بازار دارویی کشور در ارائه فرآورده ای برای حل مشکلات حرکتی بیماران مبتلا به پارکینسون سعی در بهبود شرایط زندگی آنان داشته و همچنین با ترکیب مواد مؤثره متفاوت محصولی را ارائه داده تا بیماران با مصرف مقادیر کمتر لوودوپا، اثرات درمانی بهتر و عوارض جانبی کمتری را تجربه نمایند.

لوودوپای موجود در این فرآورده، به عنوان پیش ساز دوپامین، پس از عبور از سد خونی-مغزی، وارد CNS شده و تحت تأثیر آنزیم دوپادکربوکسیلاز به دوپامین تبدیل شده و اثرات درمانی خود را اعمال می‌نماید.

کربی دوپای موجود در این فرآورده با مهار آنزیم دوپادکربوکسیلاز در محیط پلاسما و خارج از مغز (به دلیل عدم توان عبور از سد خونی-مغزی) از تبدیل لوودوپا به دوپامین در محیط پلاسما جلوگیری نموده و باعث افزایش میزان لوودوپای موجود برای رسیدن به مغز می‌گردد که بالطبع باعث افزایش میزان دوپامین در مغز می‌گردد. همچنین کربی دوپا، برخی عوارض جانبی لدوپا (حالت تهوع و استفراغ) را کاهش می‌دهد.

انتاکاپون موجود در فرآورده نیز با مهار آنزیم اختصاصی COMT (کاتکول-ا-متیل ترانسفراز) از متابولیزه شدن لوودوپا و تبدیل آن به متابولیت های مضر و غیر فعال در پلاسما، جلوگیری نموده و باعث افزایش میزان لوودوپای قابل انتقال به مغز می گردد و در نهایت پاسخ کلینیکی بیمار به هر دوز مصرفی لوودوپا را بهبود بخشیده و طولانی تر می نماید.

در نتیجه وجود دو ماده ی کربی دوپا و انتاکاپون در کنار لوودوپا، مقدار مصرف مورد نیاز لوودوپا جهت ایجاد اثرات درمانی کاهش یافته و بیمار اثرات درمانی بهتر و طولانی تر را به همراه عوارض جانبی کمتر تجربه می نماید.

لوودوپا و انتاکاپون به سرعت جذب شده و سپس دفع می گردند ولیکن کربی دوپا در مقایسه با لوودوپا مقداری آهسته تر جذب و دفع می گردد.

فراهمی زیستی لوودوپا ۱۵-۳۳٪، کربی دوپا ۷۰-۴۰٪ و برای انتاکاپون ۳۵٪ پس از مصرف دوز خوراکی ۲۰۰ میلی گرمی است.

غذای سرشار از آمینواسیدهای خنثی ممکن است موجب تأخیر و کاهش جذب لوودوپا گردد.

در خصوص انتاکاپون، غذا تأثیر مشخصی در جذب دارو ندارد.

جذب پروتئین پلاسما در خصوص لوودوپا مقدار کمی (۱۰-۳۰٪) می باشد و در مورد کربی دوپا در حدود ۳۶٪ بوده در حالی که انتاکاپون به طور عمده جذب پروتئین های پلاسما می گردد. (۹۸٪)

لوودوپا توسط آنزیم دوپامین و کربوکسیلاز و کاتکول-ا-متیل ترانسفراز به متابولیت های خود تبدیل و دفع می گردد. کربی دوپا نیز به دو متابولیت خود متابولیزه شده و به دو صورت ترکیبات گلوکورونید و غیر کونژگ از طریق ادرار دفع می گردد.

انتاکاپون تقریباً به طور کامل متابولیزه شده (عمدتاً از طریق کورونیداسیون) و سپس از طریق ادرار (۰/۰) و همچنین از طریق صفرا و مدفوع (۸۰-۹۰٪) دفع می گردد.

نیمه عمر حذف پلاسمایی ($t_{1/2}$) لوودوپا ۰/۶ تا ۱/۳ ساعت، برای کربی دوپا ۲-۳ ساعت و برای انتاکاپون ۰/۷-۰/۴ ساعت می باشد.

به واسطه نیمه عمر حذف پلاسمایی کوتاه مواد موجود رد فرآورده، در اثر تکرار مصرف دوزهای فرآورده، عملاً تجمع معنی داری از دارو در بدن اتفاق نیافتاده و اثرات سمیت تجمع دارو در بیمار دیده نمی شود.

طریقه مصرف دارو

این دارو به صورت خوراکی همراه یا بدون غذا پس از تجویز پزشک مصرف می گردد. گرچه مصرف همراه با غذا ممکن است به کاهش حالت تهوع دارو، کمک کند. همچنین غذای سرشار از پروتئین نیز باعث کاهش جذب لوودوپا می گردد. بیمار بایستی دارو را به طور کامل بلعد و از جویدن، خرد کردن و یا شکستن دارو خودداری نماید.

به علت اینکه آهن می تواند جذب داروهای فرآورده را کاهش دهد تا حد امکان بین زمان مصرف این فرآورده و هرگونه فرآورده حاوی آهن (مانند مکمل های حاوی آهن، مولتی ویتامین + مینرال و...) فاصله ایجاد نمایید.

بدون مشورت با پزشک مصرف دارو را قطع نکنید زیرا ممکن است باعث وخیم شدن و بدتر شدن علائم بیماری گردد. در صورت نیاز به قطع مصرف دارو با نظر پزشک میزان مصرف به تدریج کم می گردد.

تداخلات دارویی

قبل از شروع درمان با این فرآورده، یک لیست از داروهایی که مصرف می کنید (نسخه ای و غیر نسخه ای) را تهیه و به پزشک و یا داروساز خود اطلاع دهید. بدون دستور پزشک خود مصرف دارو را شروع و یا قطع نکنید و همچنین میزان مصرف آن را تغییر ندهید.

برخی محصولات که ممکن است با این فرآورده تداخل ایجاد نمایند عبارتند از

(۱) داروهای روان گردان (از قبیل کلرپرومازین، هالوپریدول؛ تیوریدازین و...)

(۲) برخی داروهای درمان کننده فشار خون بالا (از قبیل متیل دوبا و رزپین)

(۳) مهارکننده های منو آمینو اکسیداز با این فرآورده تداخل دارویی جدی داشته و مصرف همزمان آن ها می تواند کشنده باشد و تا دو هفته قبل از شروع مصرف این فرآورده، نبایستی از مهارکننده های منو آمینو اکسیداز مصرف شده باشد.

(۴) در صورت مصرف هرگونه مواد و یا داورای پایین آورنده سطح هوشیاری (از قبیل ماری جوانا، آنتی هیستامین ها) و یا داروهای خواب آور و ضد اضطراب (از قبیل آلپرازولام و دیازپام)، شل کننده های عضلانی و مسکن های مخدر، پزشک خود را مطلع نمایید.

هشدارها

* در صورتی که هرگونه حساسیت به مواد مؤثره و مواد جانبی ای فرآورده و یا غذا و یا رنگ و غیره دارید به پزشک خود اطلاع دهید. در صورت وجود هرگونه سابقه پزشکی از قبیل بیماری کبد، گلوکرما، مشکلات تنفسی (نظیر آسم)، بیماری قلبی (نظیر حمله قلبی و یا آریتمی) مشکل کلیوی، مشکلات گوارشی، بیماری های روانی (نظیر افسردگی و شیذوفرنی)، مشکلات خونی و صرع، پزشک یا داروساز خود را مطلع سازید.

* در صورت فراموش کردن یک نوبت مصرف دارو، به محض یادآوری آن را مصرف نمایید. در صورتی که تقریباً نوبت مصرف بعدی فرا رسیده باشد دوز فراموش شده را مصرف نکنید و طبق الگوی مصرف ادامه دهید و از دو برابر کردن مصرف دوز بعدی خودداری کنید.

* این فرآورده ممکن است باعث خواب آلودگی و سرگیجه شود، لذا حین درمان از رانندگی و یا کار با آلاتی که نیاز به هوشیاری کامل دارند خودداری کنید.

* قبل از هرگونه جراحی و یا عمل دندانپزشکی، مصرف فرآورده و یا هر دواوری دیگر را به پزشک و یا دندانپزشک خود اطلاع دهید.

* مصرف این دارو در حاملگی فقط با نظر پزشک و در مواقع ضروری، با سنجیدن منافع دارو در برابر مضار آن صورت می پذیرد.

* لوودوپا در شیر ترشح می گردد ولیکن در خصوص کربی دوپا و انتاکاپون اطلاعات مشخصی در دست نیست. فلذا قبل از مصرف دارو در دوران شیردهی با پزشک خود مشورت کنید.

مسمومیت دارویی

در صورت مصرف اتفاقی مقادیر زیاد دارو و بروز علائم جدی از قبیل سختی تنفس و گیجی با اورژانس و یا مرکز کنترل مسمومیت شهر خود تماس بگیرید.

علائم مسمومیت دارو عبارتند از سرگیجه شدید، ضربان قلب سریع و نامنظم، تغییرات خلقی و روانی و سختی تنفس

شرایط نگهداری

دارو را به دور از نور و رطوبت در دمای کمتر از ۳۰ درجه سانتی گراد نگهداری نمایید.

دارو را دور از دسترس اطفال نگهداری نمایید.

از مصرف داروی تاریخ گذشته خودداری نمایید.